

Sociaal Veiligheidsplan

Sociaal veiligheidsplan

Goedgekeurd Schoolleiding OSB
Goedgekeurd MR OSB

28 november 2019
12 december 2019

Hoofdstuk 1: Visie en uitvoering

Grondhouding

De OSB is een school waar leren van en met elkaar centraal staat en waar door iedereen op allerlei manieren aan de kwaliteiten van de leergemeenschap gewerkt wordt. Belangrijke kenmerken daarvan zijn: ontmoeting, initiatief nemen, verantwoordelijkheid dragen en verantwoording afleggen. Door in gesprek te zijn met elkaar, elkaar open en onbevooroordeeld te vragen naar idee en gedrag en verschillende perspectieven in ogenschouw te nemen, blijven we in contact met elkaar. Zo zorgen we ervoor dat iedereen zich gehoord, gezien en onderdeel van de leergemeenschap voelt.

In dit document wordt ingegaan op het OSB-beleid op het gebied van de sociale veiligheid binnen de OSB. Wij willen dat leerlingen, medewerkers en ouders/verzorgers prettig kunnen leren, werken en verblijven op school. De sociale en fysieke veiligheid vormt een belangrijke randvoorwaarde om goed onderwijs te kunnen bieden.

Uitgangspunt is de pedagogische en onderwijskundige visie van de OSB op de omgangsvormen, zowel die tussen docent/medewerker en leerling als tussen leerlingen onderling.

De open school- en lesstructuur, de begeleiding van leerlingen in het mentoraat, en de focus op samen leren en samen werken vormen de basis voor sociale veiligheid. Het werken in deelscholen met een vast team en een vaste groep leerlingen maakt dat docenten en leerlingen elkaar kennen, iedere leerling wordt gekend en gezien in zijn/haar deelschool.

De OSB heeft een eigen werkwijze ontwikkeld die gericht is op samen werken en samen leren, elkaar kennen en op een gelijkwaardige manier met elkaar omgaan. Iedere les begint in een kring, niemand kan zich verschuilen achter de rug van degene voor zich, iedereen kijkt elkaar in de ogen en de docent bepaalt wie waar zit. Daarmee is de basis gelegd voor de dialoog met elkaar. Binnen deze werkwijze zorgt de werkfase in kleine groepjes (veelal van 4 personen) voor gerichtheid op elkaar en samenwerken. Er is veel tijd voor mentorlessen waarin allerlei kwesties van sociale veiligheid aan de orde zijn, zowel naar aanleiding van gebeurtenissen in de klas als door lessen en thema's die de OSB van belang vindt. Het gaat om respectvol met elkaar omgaan (en daar hoort pesten dus niet bij), naar elkaar luisteren, elkaar willen helpen etc. Daarnaast worden er door het jaar heen verschillende activiteiten georganiseerd. Er zijn vele extra binnen en buitenschoolse activiteiten, die gericht zijn op de sfeer en de veiligheid binnen de school.

Daarnaast is er specifiek beleid voor bepaalde, incidentele situaties, waarin de afspraken zijn vermeld hoe we in die situaties handelen. Zowel het algemeen beleid als het beleid voor bijzondere situaties is erop gericht duidelijke regels, procedures en grenzen mee te geven aan de leerlingen, medewerkers en ouders/verzorgers. Deze duidelijke afspraken samen leiden uiteindelijk tot een veilige ontwikkel- en leefomgeving op school.

Via de LAKS-monitor die de leerlingtevredenheid meet, het oudertevredenheidsonderzoek, de tevredenheid van medewerkers en de RI&E, wordt het (sociaal) veiligheidsbeleid periodiek gemonitord. Incidenten worden geregistreerd in het Magister. Afhankelijk van de uitkomsten van de gebruikte instrumenten, wordt het beleid waar nodig aangepast.

Hoofdstuk 2: Taken en verantwoordelijkheden

De OSB is van iedereen die erbij betrokken is, dus van de leerlingen, de ouders/verzorgers en de medewerkers. Om ieders inbreng tot zijn recht te laten komen zijn er, naast de mogelijkheid tot veelvuldig informeel overleg, ook formele regels opgesteld waarin inspraak geregeld is.

Ondersteuningsstructuur

De basis van de begeleiding van leerlingen wordt gevormd door mentoren, vakdocenten, leerlingcoördinatoren en deelschoolleider. Een klein deel van de leerlingen heeft meer begeleiding of ondersteuning nodig. Voor deze leerlingen en hun ouders/verzorgers is het goed te weten welke mogelijkheden voor extra ondersteuning de OSB heeft. In het schoolondersteuningsprofiel 2019 - 2022 wordt de visie beschreven met betrekking tot de zorgstructuur binnen onze school.

Mentoraat

De mentor vormt de spil bij de begeleiding van leerlingen. Kenmerkend voor de begeleiding is het intensieve contact dat de mentor met de leerling heeft. Problemen of knelpunten in het functioneren van een leerling worden daardoor snel gesignaleerd. Alle mentoren worden toegerust voor hun begeleidingstaak in tijd en kwaliteit. Zij zijn verantwoordelijk voor de eerstelijns zorg van hun leerlingen. De mentorgroep vormt de thuisbasis van elke leerling.

Begeleiding medewerkers

Op het niveau van de medewerkers is er veel aandacht voor de begeleiding en de binding met de organisatie. Elke medewerker maakt deel uit van een deelschoolteam dat zijn thuisbasis vormt. Goede communicatieve en pedagogische vaardigheden vormen een voorwaarde bij opbouwen en onderhouden van een goede relatie met elkaar, leerlingen en ouders. Het onderhouden en (ver)sterken van deze vaardigheden, is cruciaal. In gesprekken met elkaar, op de deelschool en met leidinggevenden, is dit een terugkerend onderwerp. Indien nodig wordt hierop groepsgewijs of individueel extra scholing ingezet.

Voor nieuwe docenten is er een meerjarig begeleidingstraject. In het eerste jaar krijgt iedere nieuwe docent een (gecertificeerde) coach, die de docent begeleidt in de OSB-werkwijze en pedagogische en onderwijsdidactische visie. Lesbezoeken en regelmatige gesprekken vormen hiervoor de basis. In het begeleidingstraject vormt ook intervisie een belangrijk element van het inwerken op de school en de ondersteuning vanuit de vakgroep en de deelschool. Daarbij is de samenwerking in de Academische opleidingsschool AcOA belangrijk en maken nieuwe docenten kennis met docenten van de andere AcOA scholen.

Vertrouwenspersoon

Wij willen dat de OSB voor alle betrokkenen een veilige school is. Het veiliger maken van de school is een verantwoordelijkheid van ons allen. Als er klachten zijn over ongewenste omgangsvormen binnen de school, dan kunnen leerlingen en ouders/verzorgers hun klacht in eerste instantie neerleggen bij de deelschoolleider en in tweede instantie bij de directeur-bestuurder. Leerlingen (en hun ouders) kunnen zich voor steun en advies op ieder moment in het proces wenden tot de vertrouwenspersoon. Ongewenste omgangsvormen zijn: discriminatie, pesten, agressie en geweld, seksuele intimidatie of onterechte behandeling. De vertrouwenspersoon bespreekt samen met de klager het ongewenste gedrag. Er wordt gekeken wat de klager wil met de klacht en er wordt besproken wat de mogelijkheden zijn om dit gedrag bij de ander te stoppen. De klager bepaalt zelf wat hij/zij verder met de klacht wil doen. Bij sommige klachten schrijft de wet ons voor om te handelen.

Medewerkers bespreken hun klachten in eerste instantie ook met de deelschoolleider of directeur-bestuurder. Wanneer na gesprek een verschil van inzicht blijft bestaan, kunnen ook zij zich wenden

tot de intern vertrouwenspersoon voor advies & consultatie. Daarnaast kunnen zij zich, indien gewenst, wenden tot de externe vertrouwenspersoon van onze school.

Ouderparticipatie

De betrokkenheid van ouders/verzorgers komt vooral tot uitdrukking in de korte lijnen die er van school naar huis en omgekeerd bestaan. Ouders/verzorgers nemen actief deel aan het onderwijs door aanwezig te zijn bij ouderavonden, presentaties en op andere momenten waar leerlingen laten zien wat zij geleerd hebben. Bij de voortgangsgesprekken zijn de ouders/verzorgers partij in het leerproces van hun kind. Ook heeft de OSB een ouderraad waarin een afvaardiging van de ouders meepraat over allerlei schoolse zaken. Daarnaast werken sommige deelscholen met een eigen ouderklankbordgroep.

Ouders van leerlingen die betrokken zijn bij ongeregelheden en/of incidenten worden altijd uitgenodigd voor gesprek. De OSB trekt samen met ouders op bij het komen bij het komen tot herstel(maatregelen).

Medezeggenschap

De OSB heeft een medezeggenschapsraad, waarin alle geledingen van de school (leerlingen, ouders/verzorgers en medewerkers) vertegenwoordigd zijn. De MR heeft instemmingsrecht mbt het veiligheidsbeleid van de school. Regelmatig is veiligheid het veiligheidsbeleid en -uitvoering onderwerp van gesprek.

Hoofdstuk 3 : Protocollen en afspraken

Leerlingenstatuut

De formele inspraak van leerlingen is vastgelegd in het leerlingenstatuut dat in samenspraak met de leerlingenraad en de vertegenwoordigers van de leerlingen in de medezeggenschapsraad, tweejaarlijks wordt vastgesteld. Het leerlingenstatuut plaatsen we na vaststelling op de website van de school.

Schoolregels

Bij aanmelding van een leerling tekenen ouders/verzorgers en leerling voor een aantal regels, afspraken en codes. Deze staan beschreven op het *Aanmeldformulier*. Ouders/verzorgers en leerlingen gaan, door het tekenen van het aanmeldformulier, akkoord met de missie en het onderwijsconcept van de OSB, de schoolkosten, de gedragscode, het ICT-reglement, het veiligheidsprotocol en het portretrecht. Verder worden zij gewezen op de klachtenregeling.

Naast dit aanmeldformulier staan in het leerlingenstatuut de rechten en plichten van leerlingen op school beschreven. Daarin gaat het minder om omgangsvormen maar vooral over allerlei formele en procedurele zaken. Voor afspraken die medewerkers betreffen, is er het personeelsbeleid waarin zulke zaken beschreven staan.

Gedrag- en huisregels

Op de OSB zijn, in overleg met de leerlingenraad, huis- en gedragsregels opgesteld. In deze regels staat beschreven hoe wij met elkaar, met onze spullen en met het gebouw omgaan. De regels worden ieder schooljaar aan het begin van het schooljaar door alle leerlingen samen met de mentor besproken. Naast de algemeen geldende gedragsregels, kan een klas ook nog extra, klas-specifieke omgangsregels vaststellen. De algemene regels hangen zichtbaar voor iedereen in elke deelschool. Voor leerlingen is ook een regeling opgesteld voor het omgaan met de digitale communicatiemiddelen en het daarbij te verwachten gedrag. Ook deze bespreekt de mentor aan het begin van ieder schooljaar met zijn klas en is terug te vinden op de website.

Ook voor medewerkers zijn gedragsregels beschreven en ook meer expliciet voor het omgaan met de digitale communicatiemiddelen. In een open en samenwerkende omgeving is het van belang dat ook iedereen weet wat consequenties zijn als men zich hier niet aan houdt. Ook dat is beschreven en vindbaar op het intranet ('wikimedewerkers') van de school.

Protocol verdriet en rouw

Op de OSB zijn afspraken gemaakt over bijzondere omstandigheden die de leerlingen, ouders/verzorgers of medewerkers kunnen overkomen. Hierbij kan het bijvoorbeeld gaan om het overlijden van één van onze leerlingen of een medewerker, of over het krijgen van een ongeluk of ernstige ziekte. In het *protocol Verdriet en rouw* staat beschreven op welke wijze wij omgaan met die bijzondere omstandigheden en wie wanneer verantwoordelijk is.

Privacy

Op de OSB is een privacyreglement, waarin de verwerking van gegevens van leerlingen en medewerkers is geregeld. Het reglement bevat niet alleen regels over de verwerking van gegevens, maar regelt ook de toegang tot die gegevens, de beveiliging, de geheimhouding ervan en het inzagerecht. Conform wettelijke regelgeving heeft de OSB een intern aanspreekpunt voor privacy-issues en een externe medewerker AVG.

Verzuim

In het *OSB-verzuimprotocol* staat beschreven op welke wijze er wordt omgegaan met het verzuim van leerlingen. Het verzuimbeleid is erop gericht om het verzuim van de leerlingen tot een minimum

te beperken en om te voldoen aan de wettelijke verplichtingen. De vervolgacties bij verschillende soorten verzuim worden in het verzuimprotocol leerlingen beschreven. Voor de medewerkers is een verzuimbeleid opgesteld en wordt gebruik gemaakt van een arbodienstverlener.

Hoofdstuk 4: Sancties en instanties

Mediation

Als er een (klein) conflict is tussen leerlingen, kan er voor gekozen worden om de hulp in te schakelen van leerlingmediators. Deze mediators lossen het probleem van de ruziemakende leerlingen niet op, maar helpen de ruziemakende leerlingen een gesprek te voeren en zelf met oplossingen te komen. Niet alle ruzies zijn geschikt voor mediation. Bij overtreding van de schoolregels komt iemand altijd bij de deelschoolleiding en/of jongerenrechtbank terecht.

Jongerenrechtbank

De deelschoolleider kan ervoor kiezen, in samenspraak met leerling en ouders/verzorgers, de afwikkeling van een (licht strafbaar) incident bij de jongerenrechtbank neer te leggen. Met goedkeuring van 'dader' en 'slachtoffers' en hun ouders, worden in principe strafbare feiten aan de jongerenrechtbank voorgelegd. Het betreft een vorm van rechtspraak waarbij het incident of strafbare feit beoordeeld wordt volgens vastgelegde procedures en afspraken. Doel is om tot een afhandeling te komen die recht doet aan de omgeving (de klas, de school) en gericht is op het herstel van de onderlinge verhoudingen. Het maakt het mogelijk dat lichte vergrijpen buiten het strafrecht blijven en voor de jonge dader een 'strafblad' vermeden kan worden. Hiertoe werkt de school samen met justitie, politiek en het OM.

Schorsing en verwijdering

Het schorsen en verwijderen van een leerling is een beslissing dat ligt bij de schoolleiding na een zorgvuldige afweging. Het protocol is hierbij de leidraad die wordt gevolgd. Het besluit wordt schriftelijk aan de ouders meegedeeld.

Aanpak pesten

Een van de afspraken binnen de gedragsregels is dat er niet wordt gepest en er geen dingen worden gezegd of gedaan die een ander kunnen kwetsen. Toch gebeurt het wel eens dat iemand zich niet houdt aan deze afspraken. In het OSB-*pestprotocol* staat beschreven welke maatregelen wij nemen om het pesten tegen te gaan. Dit protocol heeft een bijlage waarin de aanpak bij cyberpesten apart wordt uitgelicht. De mentoren, deelschoolleider en intern vertrouwenspersoon zorgen ervoor dat de aanpak die in het protocol staat vermeld, gevolgd wordt.

Samen Veilig

De coördinator sociale veiligheid participeert in verschillende veiligheidsoverleggen met de gemeente, jeugdhulp, politie en het OM. Tijdens deze overleggen wordt gesproken over verschillende aspecten van sociale veiligheid binnen school en in de wijk. Ook worden er afspraken gemaakt over de samenwerking met straatcoaches en jongerenwerk. De OSB registreert, net als de extern partners, in Multisignaal (risicoverwijsindex) de betrokkenen bij ernstige incidenten en/of frequent betrokkenen bij lichtere incidenten. Het betreft hier altijd uitsluitend 'dat'-informatie, geen 'wat'-informatie.

Hoofdstuk 5 : Fysieke veiligheid, toezicht en begeleiding

Toezicht

Elke medewerker op de OSB heeft op de een of andere manier een toezichthoudende taak binnen de leergemeenschap, zowel binnen als buiten de lessen. In de pauzes zijn de taken verdeeld onder de conciërges en andere medewerkers samen met vrijwilligers. Tijdens de surveillance wordt aandacht besteed aan naleving van de gedrag- en de huisregels die op de OSB gelden.

Leerlingen die ervoor kiezen zich buiten het toezichtkader van de school te begeven, vallen hiermee buiten de verantwoordelijkheid van de OSB. Denk hierbij aan het verlaten van het schoolplein in een vrij uur of het afzonderen van de groep tijdens een buitenschoolse activiteit.

Taken van de conciërge

De hoofdtaak van de conciërge is binnen de school en op het schoolplein toezicht te houden en ervoor te zorgen dat bezoek bij de deur wordt opgevangen. Daarnaast beantwoordt de conciërge een gedeelte van de inkomende oproepen, korte praktische vragen van leerlingen en personeelsleden en voert allerhande klussen uit.

Pauzeruimten en schoolplein

In de schoolkantine is het voor leerlingen en medewerkers mogelijk een gezonde keuze te maken uit het dagelijks assortiment. Over het aanbod in de kantine voeren wij overleg met leerlingen en de kantinebeheerders. Wij streven ernaar een gezonde school te zijn en zijn een rookvrije school. Roken op school, het schoolplein, gehele schoolterrein en tijdens schoolactiviteiten is voor iedereen verboden.

Feesten

Er worden jaarlijks verschillende schoolfeesten georganiseerd. Deze vinden voor de onderbouw plaats op school en voor de bovenbouw altijd op een externe locatie. In het laatste geval wordt de beveiliging uitbesteed aan een professionele externe organisatie. Deze wordt bijgestaan door OSB-medewerkers die bij de feesten aanwezig zijn. Onze schoolfeesten zijn altijd alcoholvrij, voor zowel leerlingen als personeel, en er wordt gecontroleerd op alcohol- of drugsgebruik. Als dat geconstateerd wordt, nemen wij contact op met de ouders/verzorgers en wordt de leerling van het feest verwijderd.

Activiteiten en themadagen

Activiteiten en themadagen vormen een vanzelfsprekend onderdeel van het lesprogramma en onze leeractiviteiten. Ze zijn dan ook voor elke leerling verplicht, want ze maken deel uit van het reguliere programma. In het eerste, derde en vijfde leerjaar, vindt er een meerdaagse excursie plaats. Daarnaast gaan leerlingen tijdens het schooljaar vaak op pad, soms binnen Amsterdam maar ook naar andere delen van het land. Binnen de stadsgrenzen reizen leerlingen vaak zelfstandig en op eigen verantwoordelijkheid, daarbuiten wordt het vervoer in de meeste gevallen door de school geregeld. Excursies van een dag of dagdeel vinden doorgaans onder schooltijd plaats, uitzonderingen daargelaten. Ook als een activiteit op een later tijdstip dan de reguliere schooltijd plaatsvindt, zijn leerlingen verplicht daaraan deel te nemen. Bij alle excursies wordt in voldoende begeleiding voorzien, waarbij waar nodig ook ouders/verzorgers worden ingeschakeld.

Bij meerdaagse reizen wordt er voorafgaand aan de reis een ouderavond georganiseerd. Op deze avond wordt het programma gepresenteerd en worden de gedurende de reis geldende gedragsregels geëxpliciteerd.

(Beroeps)stage

In verschillende leerjaren lopen leerlingen een één- of meerdaagse stage met een maatschappelijk-, beroeps- of ervaringsgericht karakter. De leerlingen ontvangen een stagedossier met een contract en opdrachten voor de stageperiode. Leerlingen zoeken zelf (eventueel met hulp van ouders en school) een stageplek. Na afloop vindt verslaglegging en/of een presentatie plaats van opgedane ervaringen en indruk. Leerlingen zijn tijdens stages die tot het verplichte curriculum behoren, verzekerd voor ongevallen en aansprakelijkheid.

Bedrijfshulpverlening

Elke dag zijn er BHV-opgeleide medewerkers op school aanwezig waarbij aandacht is voor spreiding over het gebouw van de OSB. De bedrijfshulpverleners worden jaarlijks bijgeschoold. In het arbo-beleidsplan is een onderdeel BHV opgenomen waaronder ook de periodieke ontruimingsoefeningen vallen. Gestreefd wordt naar een tweejaarlijkse ontruimingsoefening. Het arbo-beleidsplan is te vinden op het intranet ('wikimedewerkers') van de OSB.

Hoofdstuk 6 : Registratie en evaluatie

Fysieke veiligheid

Incidenten worden geregistreerd in Magister, het administratiesysteem van de school. Onder incidenten worden begrepen alle handelingen en activiteiten die lichamelijke klachten tot gevolg hebben. Het is in dit verband niet van belang of er sprake is van opzet, van een ongelukje of van toeval. In de afhandeling zullen de coördinator sociale veiligheid, deelschoolleider / mentor en/of vertrouwenspersoon een belangrijke rol spelen. Voor afhandeling en voor het (mogelijk) voorkomen van herhaling, is registratie noodzakelijk. Ook de Onderwijsinspectie wordt geïnformeerd.

Sociale veiligheid

Incidenten die zich richten tegen het sociaal welbevinden van leerlingen of medewerkers, worden geregistreerd in Magister. Het gaat hier voornamelijk over handelingen en activiteiten die vallen onder pesten, bedreigen, beledigen, (opzettelijk) valselijk beschuldigen e.d. In de afhandeling zullen de coördinator sociale veiligheid, deelschoolleider / mentor en/of vertrouwenspersoon een belangrijke rol spelen. Voor afhandeling en voor het (mogelijk) voorkomen van herhaling, is registratie noodzakelijk.

Klachtenregister

De OSB houdt een klachtenregister bij. In het digitale klachtenregister worden alle schriftelijk ingediende klachten van leerlingen, ouders en personeelsleden opgeslagen, samen met de alle op die klacht betrekking hebbende overige documenten. Indien een klacht niet schriftelijk is ingediend maar wel leidt tot maatregelen, zal degene die de klacht in behandeling heeft genomen, schriftelijk verslag maken van de aanleiding, de behandeling en de afwikkeling. Dit verslag wordt eveneens opgenomen.

Risico Inventarisatie en Evaluatie en medewerkerstevredenheid

Elke 5 jaar laat de OSB een RIE uitvoeren door een externe organisatie, waarbij de voorkeur uitgaat naar de bij de OSB betrokken Arbo-dienst. Aandachtspunten uit de RIE worden door de arbo-commissie opgepakt in volgorde van aangegeven risico. Elke 2 jaar wordt een medewerkerstevredenheidsonderzoek uitgevoerd met gebruikmaking van de tool Kwaliteitscholen om de veranderingen en ontwikkelingen in de medewerkerstevredenheid te kunnen volgen.

Verzuimregistratie

Elk uur registreren docenten of leerlingen aanwezig zijn in de les via Magister. Ongeoorloofd afwezige leerlingen worden gevolgd zoals beschreven in het verzuimprotocol leerlingen. Regelmatig ongeoorloofd afwezige leerlingen worden door de verzuimmedewerker geregistreerd en indien nodig doorgegeven aan de leerplichtambtenaar en DUO.